

Brněnský senior vychází
za finanční podpory
statutárního města Brna

B | R | N | O

Na konci léta

*Svítil tam
zbloudilá zrcátka
v mechu
a zlaté vosy
víří tak
beze spěchu,
ticho sládne
jak prastará
plástev medu.
Jdu odnikud
nikam,
zjitřena,
sblížena,
smířená.*

Marie Veselá

JAKÝ JE ŽIVOT V ODLOUČENÍ?

Za poslední měsíc jsme si všichni prošli mnoha životními zkouškami, jako je odloučení od přátel a rodiny, studování na dálku, či ztráta motivace a úzkost. Na každého z nás však toto období působí zcela odlišně. Někteří mí kamarádi úplně zanevřeli na školu a odmítají spolupracovat, jiní zase pomáhají o sto šest a snaží se vymýšlet další a další způsoby, jak by mohli pomoci nejen sobě, ale i ostatním, dále jsou tu ti, kteří nuceně udělají zadanou práci do školy a jinak se jenom flákají a pak jsem tu já. Domnívám se, že jsem si prošla všemi těmito stádii.

Ze začátku jsem se snažila, seč jsem mohla, abych pomohla mé městské části. Přihlásila jsem se jako dobrovolník pro výpomoc seniorům, doma jsem několik dní v kuse šila roušky a chodila nakupovat mým prarodičům. Po asi týdně a půl jsem však zvolnila a věnovala jsem se více škole a zadané práci, které jsme dostali až nad hlavu. To přišlo druhé stádium. Přimět se, abych ráno vstala a něco udělala bylo čím dál tím těžší a přistihla jsem se, že mnohdy se snažím vyloženě najít důvod, proč bych zrovna ten den zadanou práci neměla dělat. Nakonec jsem se však většinou přemohla a doopravdy se zvedla. Ovšem po této fázi nastává pád na dno. S blížícími se Velikonocemi ubývalo práce a přibývalo volného času, který nebyl jak vyplnit. To byly dny, kdy jsem opravdu nedělala vůbec nic. Tyto dny nicoty mi sice už nikdo

nevrátí, ale na druhou stranu, řekněte si sami. Neměli jste někdy pocit jen prostě nic nedělat a nebýt? V tomto stavu jsem vydržela asi 4 dny a pak přišlo zlepšení. Ne nadarmo se říká, že po každé bouřce zase vyjde Slunce. I po této pomyslné vnitřní bouřce, kdy jsem zápasila sama se sebou, se nakonec vyčasil. Dnes jsem dokonce byla po týdnu venku s kamarádkami. Víím, že je zatím povoleno vycházet pouze ve dvou, ale nám to nedalo. Byly jsme čtyři. Vyšli jsme si na piknik, že si povykládáme a zasmějeme se našim historkám z karantény. Bohužel tuto idylu narušila jistá paní, která procházela kolem nás a ne moc milým hlasem, výrazem a pod pohrůžkou, že zavolá policii nás upozornila na to, že takhle to být nemůže, ať si okamžitě nasadíme roušky a klidíme se z tohoto veřejného prostoru. Všechno, ale ještě více vyeskalovalo, když si nás začala natáčet a fotit. Chápu, že to od nás nebylo úplně zodpovědné, ale všechny jsme byly prakticky celý měsíc zavřené doma a nalijme si čistého vína, sociální odloučení je reálná věc, která nás všechny ovlivňuje. Po této interakci jsme se doopravdy sbalily a odešly z onoho místa. Jen jsme se však přemístily na zahradu jedné z nás. Ano, mohli byste nás za tento počín soudit, ale uvědomte si, že se spolu během roku stýkáme prakticky pořád a oni nám tuto svobodu odeberou. Myslím, že z této příhody si vezmu jednu věc a to, že jakmile máme mezi sebou

dva metry a na obličejích kus látky, asi to znamená že jsme v bezpečí a nic nás nemůže ohrozit.

Nebo je to jinak? Myslím, že by se mělo nechat na každém člověku, zdali bude věřit, že má kolem sebe jakýsi dvoumetrový okruh, který ho chrání přede všemi a přede vším, co se kolem něj nachází, nebo zda-li uvažuje jako rozumný tvor, co zvážil všechna rizika a je si vědomý toho co dělá.

Odloučení je tedy velmi náročné pro každého. Jen by si každý měl také uvědomit, že nemůže jednat a rozhodovat za ostatní.

Karolína Leichmannová - 17 let

Na očích černé brýle, v uších sluchátka a přesto vnímají svět ostře všemi smysly.

Ing. Milena Leichmannová - 80 let

PODĚKOVÁNÍ SENIORŮ ZA POMOC BĚHEM KORONAVIROVÉ PANDEMIE

Pandemie COVID 19 nás zpočátku překvapila, ale především v mnohém poučila. Naslouchali jsme pádným argumentům a doporučením lékařů – specialistů a vědcům z dalších vědních oborů. Začali jsme si vážit jejich znalostí, mezinárodní spolupráce a úsilí českých vědců při společném hledání účinného léku nebo vakcíny proti COVIDU 19. Sledovali jsme pokyny a restriktivní opatření navrhovaná vládou, parlamentem ČR a schválená prezidentem republiky na ochranu veřejného zdraví ve stavu nouze. Uvědomovali jsme si závažnost zdravotní krize, i když se nám některá nařízení nezamlouvala, např. domácí izolace. Mimo jiné jsme si připomněli, jak je důležitá osobní i domácí hygiena, zdravá výživa, posilování imunity, pohybová aktivita a sociální kontakt. Pocity sounáležitosti s rodinou, přáteli, pracovním či studijním kolektivem, naším okolím a českou zemí vyvolaly ohromnou vlnu solidarity. Jejím symbolem se stala „ochranná rouška“. Šilo se doma, v zaměstnání – podle možností a schopností. Protože byla přerušena výuka na vysokých školách, využívaly se jejich laboratoře k testování odběrů od občanů. Některá výzkumná oddělení, vybavená moderními technologiemi, začala vyrábět respirátory, ochranné štíty a ventilátory pro fakultní nemocnice, hygieniky, záchranáře v terénu aj. Věda, výzkum a praktická výuka studentů vysokých škol ve spolupráci s přímou výrobou v podnicích iniciativně pomáhaly vykrýt nedostatky v distribuci ochranných pomůcek.

Zejména vysokoškolští studenti se začlenili do dobrovolnických center při univerzitách, včetně Sokola, Červeného kříže, Charity aj., aby na vyžádání pomáhali starším, zdravotně postiženým a osamělým občanům. Mezigenerační pomoc studentů nás překvapila a potěšila. Docháze-

li za námi s úsměvem, energií mládí, chutí do života a optimismem. Pomáhali s nákupy potravin, vyzvedávali nám léky a doprovázeli nás k odborným lékařům.

Naše poděkování za sociální citění a pomoc posíláme také kulturním střediskům Omega, v jejichž působnosti fungují Senior Pointy, v prostorách úřadů jednotlivých městských částí. Zaměstnanci Senior Pointů rozdávali seniorům zdarma ochranné roušky a spreje. V neposlední řadě ve vší upřímnosti děkujeme vedoucí zařízení „GERICON – služby pro seniory“ Magdě Malé, která na požádání zajistila, společně s firmou Adria, zdarma obědy i s dovozem, respirátory nebo roušky.

Můžeme si jen přát, aby se s překonáním pandemie neoslabilo nebo téměř nezankla vzájemná spolupráce, pomoc, soucítění, tolerance a úcta. A to vše, ve smyslu, jak hlásá moderní křesťanské evangelium: je zapotřebí žít v solidárním sblížení různých duchovních kultur v době zdravotního ohrožení.

V Brně dně 8. 7. 2020

PhDr. Jana Vrabcová, CSc.

ZE ŽIVOTA KLUBŮ

OHLÉDNUTÍ ZA ČINNOSTÍ SLATINSKÝCH SENIORŮ V ROCE 2019

V loňském roce jsme jako každoročně pokračovali v našich stálých aktivitách-besedy, taneční čaje, zpívánky, návštěvy divadel, zájezdy, sportovní činnost, rukodělné práce ve Fantazii.

První dvě besedy v roce (leden, únor) nám pan Máca z Chrlic velmi podrobně a zajímavě přiblížil život ve starověkém Římě. V březnu na výroční členské schůzi zhodnotil předseda klubu pan Čížek činnost za uplynulé období.

V dubnu jsme zhlédli divadelní přednášku „Senioři bez nehod“, kde jsme si zábavnou formou připo-

mněli zásady bezpečnosti nejen v ulicích. Také jsme chodily čist dětem do mateřské školy na Jihomoravském nám. 5 v rámci Měsíce knihy. Děti nám na oplátku předvedly pěkné pásmo ke Dni matek a rozdaly i roztomilá přáníčka. Na květnovou besedu přišel pan místostarosta Krytinář, aby nás seznámil s děním ve Slatině a nabídl pomoc při organizování přednášek. V červnu jsme navštívili Mexiko prostřednictvím pana Mgr. Březy, který nám poutavě vyprávěl o svém působení učitele v této zemi.

Úterní zpívánky již tradičně doprovází pan Malý na harmoniku. Na středních čajích se střídají tři různí muzikanti, takže si může přijít na své každý. Oslavujeme zde i narozeniny našich členů.

V březnu se konal Maškarní rej se spoustou masek. Také začala naše zájezdová sezóna, a to do termálních

lázní Mošůň, kde jsme byli ještě v dubnu, květnu, v říjnu a listopadu.

Na první poznávací zájezd jsme jeli v dubnu do Modré u Luhačovic, kde jsme se prošli podvodním tunelem a seznámili se životem ve vodě i kolem ní. Zajímavý byl také archeoskanzen, který představoval život ve Velkomoravské říši. V květnu jsme se rozjeli do tolik medializovaného Čapího hnízda. Na závěr pololetí jsme se vypravili do Rudky u Kunštátu do jeskyně Blanických rytířů a Smyslově zahrady a potom poseděli v lesním prostředí v Jižním Portálu.

Nedílnou součástí jsou sportovní hry. Ty naše klubové se konaly už v dubnu. Skvěle je zorganizoval pan Stejskal. Naše pětičlenná družstva se zúčastnila jak Městských, tak i krajských her v Mikulově.

V našich aktivitách nechybí ani návštěvy divadel. Díky paní Mirce

Gajdové za obětavé obstarávání vstupenek a výběr představení. Musím se zmínit i o spolupráci s Fantazií, kam naše členky dochází každých 14 dní, aby si vyrobily užitečné a dekorativní předměty. V červnu část našich členů prožila pěknou dovolenou v lázních Piešťany.

Září bylo nabitě akcemi. Hned po hodech 18. září jsme si užili Den seniorů a 19. září jsme navštívili keramickou dílnu v Mařtíži u Slavonic. 20. září zájezd od Fantazie do Rábí u Pardub,

kde jsme vstoupili do Království perníku. Na zpáteční cestě jsme se podívali ještě do hřebčína ve Slatiňanech.

V říjnu jsme si prohlédli rozsáhlý hrad Sovinec s bohatou historií a obdivovali dřevěné sochy v životní velikosti v nedaleké Pradědově galerii v Jiřkově. Na pravidelných besedách jsme si v říjnu poslechli pana ing. Skříčku, který propagoval svou knihu o zdravém životním stylu.

V listopadu následovalo zajímavé vyprávění pana Máci o úloze papežů

v historii a jejich vztahu k naší vlasti.

V prosinci jsme se těšili z vystoupení dětí z mateřské školy Jihomoravské náměstí a besedování s panem místostarostou Krytinářem. Užili jsme si i Veselý kurz kreslení, který pro nás zajistil. A potom už posezení u stromčku a Silvestr.

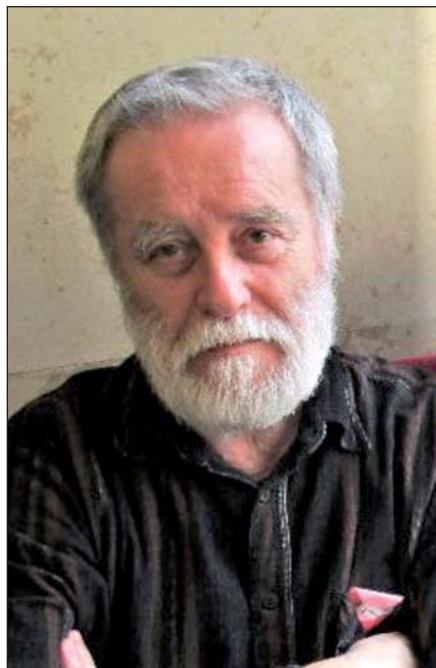
Samozřejmě máme již naplánované zájezdy na rok, ovšem jen v rámci podobě.

*Za Klub seniorů Slatina
Mgr. Jiřina Čížková*

7. SPOLEČENSKÝ PLES SENIORŮ MĚSTA BRNA ZA ÚČASTI VÝZNAMNÝCH HOSTŮ 8. 2. 2020

NÁVŠTĚVY FRANTIŠKA BOROVCE

Humor je sůl života a kdo je jím dobře prosolen, vydrží dlouho čerstvý.

Slova Karla Čapka jako by byla přímo určena brněnskému výtvarníkovi, grafíkovi, grafickému designérovi, ilu-

strátorovi, scénografovi a pedagogovi **Františku Borovcovi**. Rodák z Veselí na Moravě (a slovácký patriot) **oslavil 14. července osmdesátku**.

Pro Francouze, považované za umělce života, je číslo 80 prostě 4 x 20. Pro jubilanta zřejmě také. Šíře jeho zájmů a aktivit je setrvale obdivuhodná. Po absolutoriu grafického oboru na Umprůmce v Uherském Hradišti působil jako knižní a novinový ilustrátor a divadelní scénograf, navrhoval hudební plakáty i obaly gramodesek. Svůj osobitý výtvarný výraz uplatnil jako výtvarník a scénograf televizních studií v Brně, Praze, Bratislavě, Košicích a Moskvě, ve Filmovém studiu Zlín se podílel na dvou celovečerních filmech a uplatnil se tam i jako herec. Filmové studio Barrandov mu svěřilo trikové práce na titulcích a znělkách.

Jubilantovou doménou je ale grafika a grafický design. Je autorem 400 firemních značek a symbolů pro firmy a agentury v USA, Anglii, Itálii, Rusku, Německu, Rakousku, Slovensku a samozřejmě v Čes-

ku. Stejně je doma i v plakátové tvorbě, dnes zaměřené hlavně na ekologii a kulturu. Vystavuje u nás i ve světě (Japonsko, Čína, Rusko, Polsko, Tchajwan, Německo, Rakousko, Slovensko) na desítkách společných i samostatných výstav. Mnohé z nich i aktivně realizuje. Jeho práce jsou v galerijních i soukromých sbírkách u nás i v zahraničí. Vizuální komunikaci a firemní design vyučuje na našich středních a vysokých školách a jako hostující pedagog i v Moskvě. Organizačně se podílí na životě a provozu nejen brněnské výtvarné scény.

Se stejným zaujetím a umem se dlouhodobě věnuje portrétování. Na svých graficky modifikovaných fotoportrétech zachytil s bystrým postřehem a úsměvnou nadsázkou mnoho brněnských známých osobností. Uvidíme je na výstavě, kterou František Borovec ke svému jubileu otevře 3. září vernisáží v Divadle Bolka Polívky.

Mgr. Jana Čipáková

ZÁSTUPCI POLITICKÝCH STRAN KANDINUJÍCÍCH NA MÍSTO HEJTMANA V JIHOMORAVSKÉ KRAJI

ANO BUDE LÍP
POLITICKÉ HNUTÍ

Vážení přátelé,

chtěl bych Vás prostřednictvím časopisu Brněnský senior pozdravit a zároveň Vám krátce představit nejen aktivity, které Jihomoravský kraj již řadu let připravuje pro seniory, ale také některé chystané novinky v této oblasti.

Těší mne, že jižní Morava je prvním regionem v České republice, který od roku 2010 pomáhá seniorům systémem slev prostřednictvím **Senior pasů**. Nabízené slevy pro osoby nad 55 let jsou primárně zaměřeny nejen na zdravotnictví, lázeňství a wellness, ale také na aktivní cestování a vzdělávání.

Významná je také podpora činnosti informačních center pro seniory, takzvaných **Senior Pointů**. Proškolení pracovníci Vám zde poskytnou informace z oblasti bezpečnosti, prevence i volnočasových aktivit. Součástí toho-

to centra je na mnoha místech i bezplatná právní nebo finanční poradna.

Senioři, kteří chtějí žít aktivně se mohou například inspirovat projekty „**Spokojený senior, projekt aktivní senior 21. století**“ nebo **KLAS - klub aktivních seniorů**.

Z mého pohledu velmi užitečné propojení generací nabízí projekt **Trojlistek**, který zprostředkovává kontakt mezi náhradními babičkami a rodinami s dětmi. Postupně se na území kraje rozšiřuje také síť komunitních spolků **Sousedé plus**, které nejen podporují vzájemnou sousedskou výpomoc a sounáležitost, ale také nabízí jedincům možnost, jak být prospěšný ostatním.

Za finanční podpory Jihomoravského kraje vznikla a byla v září 2016 spuštěna **mobilní aplikace V bezpečí**. Aplikace v případě ohrožení kontaktuje uživatelovy blízké a umožňuje v případě nouze sdílet aktuální polohu s nastavenými kontakty.

A z pozice bývalé profese nemohu nezapomenout projekt Městské policie Brno – **Senior akademie**, které se stále už více než deset let těší Vašemu velkému zájmu.

V letošním roce Jihomoravský kraj vyhlásil „**dotiční program v oblasti rodinné a seniorské politiky**“ pro obce, nezapomíná se v „**dotičním programu na podporu pečujících osob**“ ani na neformálně pečující osoby o zdravotně postižené nebo seniory v domácím prostředí.

V současnosti se dokončuje Koncepce rodinné politiky Jihomoravského kraje pro všechny generace na období-2030. V ní jsou více zahrnuté aktivity na podporu přípravy na stáří a kvality života seniorů, přípravy na přechod do důchodu či podporu rozvoje dobrovolnictví.

Našim seniorkám a seniorům se i nadále budeme snažit zpestřit každodenní život a vytvořit jim co nejvíce příležitostí pro volnočasové aktivity. Protože jste to právě Vy, kterým dnešní mladá generace vděčí za to, jaké možnosti má a může využívat ke svému rozvoji. Za to Vám patří nejen můj velký dík.

*Váš hejtman
Bohumil Šimek*

Co v Senátu udělám pro seniory Jihomoravského kraje?

Seniory považují za rodinné stříbro naší společnosti a stejně jako jsem dosud s kolegy z hnutí ANO chránil jejich důstojné postavení a bojoval za jejich nároky nejen na rostoucí životní úroveň ve sněmovně, budu tak činit i nadále.

Jsem rád, že mnohé se již podařilo – vždyť 40 korun, které pravicové strany považovaly za valorizaci důchodů, nešlo označit jinak než za skandální. A proto jsme prosadili, že již po několika letech pravidelně poskytujeme v průměru téměř tisíci korunovou valorizaci důchodů. Také jsem se výrazně podílel na změně zákona o osvobození daně z nabytí nemovitosti, kdy při případném prodeji nemovitosti a následném koupi např. menšího bytu dojde k úspoře 4% z ceny nemovitosti. Což může pomoci nejenom seniorům, ale i jejich vnoučatům, např. při získávání prvního (startovacího) bytu.

Vzhledem k mému celoživotnímu poslání, které je současně i mým zaměstnáním, je logické, že jsem se vždy zabýval a chci i nadále podporovat vzdělávání seniorů na univerzitách (tzv. Univerzita třetího věku). Brněnské univerzitní vzdělávání seniorů je ve srovnání s obdobnými aktivitami evropských univerzit na velmi vysoké úrovni a je vysoce pozitivně hodnoceno.

Vzhledem k tomu, že přímo u nás doma vidím problémy, které má rodina, jenž pečuje o hendikepované a o seniory, domnívám se, že je potřeba výrazně zvýšit dávky a peníze pro tyto rodiny. Současně z diskusí s řadou pracovníků, které zajišťují sociální služby, je nutné věnovat pozornost poskytovatelům sociálních služeb. Budu proto podporovat zlepšení (nejenom finančních) podmínek v systému péče o seniory.

Prosadím, aby nové zákony v oblasti sociálních služeb

- a) podporovaly modernizaci a zvýšení kvality služeb v sociálních zařízeních**
- b) pomohly k podstatnému zvyšování kapacity potřebných sociálních služeb v oblasti (nejenom) Jihomoravského kraje**

Prof. Ing. Karel Rais, Csc., Mba

„Chci Jihomoravský kraj, který bude nabízet vysokou kvalitu života ve městech i na venkově. A to pro všechny generace.“ říká Jiří Nantl, lídr společné kandidátky Občanské demokratické strany s podporou Svobodných a Starostů a Osobností pro Moravu, kterou vede do podzimních voleb jihomoravského krajského zastupitelstva.

Oblastí, ve kterých stále není zajištěna adekvátní kvalita napříč krajem, je hned několik. Všichni se potýkáme se zanedbaným stavem dopravní infrastruktury. Ne ve všech částech kraje je tak dobře fungující veřejná doprava, jako je tomu v Brně. Přitom to, zda krajem lze snadno projet – ať autem nebo veřejnou dopravou – do značné míry předurčuje možnosti, které my všichni v kraji v našich každodenních životech máme. Ať již jde o práci, setkávání s přáteli, nebo trávení volného času v této nádherné a různorodé části naší země.

Pro naši starší generaci – a to jsou také moji rodiče, kterým je dnes oběma přes sedmdesát let – je určitě důležitá především možnost žít

Dokončení na str. 6.

Dokončení ze str. 5.

doma, obklopeni rodinou a přáteli. Mít možnost žít aktivní život. Fun-
gující a dostupná veřejná doprava
v celém kraji je pro tohle zásadní. Ale
také dostupnost památek a kulturních
akcí. Příležitosti ke každodennímu
pohybu, kterým se člověk udrží v kon-
dici, dokud má síly. Dostupné lázeň-
ské a rehabilitační služby jsou jedna
z věcí, které mohou napomoci tomu,
aby si je člověk udržel co nejdéle.

V řadě věcí pro každodenní pod-
poru naší nejstarší generace se můžeme
poučit i z nedávné první vlny koron-
avirové krize. (Uvidíme, zda bude
následovat druhá, přeji si, aby ne – pro
klid mých rodičů i proto, že první vlna
mne coby ředitele jednoho z pracovišť
podílejících se na testování v kraji
docela hodně zaměstnala.) Služby
typu donášky nákupů těm, kdo jsou
již méně pohybliví, by vlastně měly
být v naší době standardem i v časech
mimo krizový stav.

Abychom však tyto věci moh-
li zajistit, musí být kraj dobře spravov-
ván a zejména musí zodpovědně hospo-
dářit. Moji rodiče mě vždy vedli
k tomu nežít na dluh. Řídím se tím
i ve své práci, kde jsem vědecký ústav,
jehož jsem ředitelem, za pět let pře-
vedl z padesátimilionového defici-
tu do stejně vysokého přebytku. Stej-
nou péči bude potřebovat i náš kraj,
který v posledních letech žije z pod-
staty a nikam dál se nerozvíjí. A proto
se po čtyřicítce hlásím do této veřej-
né služby jako kandidát na hejtmana,
abychom měli Jihomoravský kraj, jaký
chceme a můžeme mít. Jihomoravský
kraj, který bude nabízet vysokou kvali-
tu života ve městech i na venkově. Pro
všechny generace. Záleží na nás a roz-
hodovat se bude u voleb 2. a 3. října.

Mgr. Jiří Nantl, LL.M.

Nenechme jižní Moravu na suchu!

Počátek roku a jaro nás všechny
nemile překvapilo. Pandemie nového
typu viru zasáhla celou společ-
nost, seniory nevyjímaje. Ba nao-

pak – ty ještě trochu víc než ostatní.
Až teď mnozí pochopili, jak důleži-
té je držet spolu a chovat se zodpo-
vědně. A za to Vám patří poděkování.
KSČM v Brně se zapojila do pomo-
ci hned v počátku koronapandemie,
kdy aktivně distribuovala ušité rouš-
ky do nemocnic, domů s pečovatelskou
službou, ale i samotnému pracovišti
pečovatelské služby Brno-
střed. V rámci kraje jsme věnovali
prostředky na pomoc lidem posti-
ženým zákeřnou leukémií. Naši čle-
nové nezištně pomáhali s roznosem
nákupů seniorům i s donáškou jíd-
la. Uvědomovali jsme si, že jsou to ti,
kteří jsou nejzranitelnější. Jsme rádi,
že jsme toto období ve zdraví přeži-
li a můžeme se (snad) těšit na lepší
časy.

Je léto. Věřím, že je a bude i zby-
tek léta krásný, i když trochu ve stí-
nu některých omezení. Naše země
se bude delší dobu vzpamatovávat
ze zastavení normálního života. My
můžeme všichni pomoci překonat
výpadek příjmů z turistického ruchu
tím, že můžeme v době prázdnin pro-
cestovat naší zem a poznat její krásy.
Věřím, že si všichni v tomto období
odpočineme, načerpáme nové síly
do dalšího období. Na podzim nás
čekají další volby – tentokrát do kraj-
ského zastupitelstva. Poselství KSČM
v nich je jasné – na krizi nesmí opět
doplatit obyčejní občané jako tomu
bylo v krizi před 10 lety. Chtěl bych

Vás všechny pozvat na sobotu 22.8.,
kdy se sejdem na brněnské pře-
hradě. KSČM pro Vás zde nachysta-
la bohatý kulturní program a v závě-
ru projíždku na lodi. Bereme to jako
malé rozloučení s létem a zároveň
jako setkání s občany, když nám
nebylo umožněno v jarních měsících
se potkat pod rozkvetlou třešní.

Vrátím se ještě ke zmiňova-
ným volbám, které rozhodnou kam
se bude Jihomoravský kraj ubí-
rat v následujícím období. Dovol-
te abych vás ujistil, že naši senio-
ři jsou u KSČM vždy na prvním mís-
tě a budeme se rvát za jejich potře-
by a zájmy. Po mnoha letech si poli-
tici ostatních stran všimli, že sto-
jíme před zásadním problémem
– suchem a nedostatkem vody, kte-
ré jižní Moravu trápí. Když jsme jako
KSČM o této problematice hovoři-
li dříve, tak se nám někteří i smáli.
Dnes pochopili, jak důležitá voda je.
Jsem v tomto ohledu rád, že to byla
právě KSČM, která donutila vládu
uvolnit prostředky na zpětný výkup
vodních zdrojů do českých rukou.
Bojujeme každým rokem se suchem,
a jak se zdá, musíme se na tento boj
důkladně připravit. Učili jsme se, že
ČR je střecha Evropy a nám nezby-
vá než z ní udělat nádrž Evropy.
Musíme se naučit zadržet co nejvíce
vody v krajině, aby nám ta naše jižní
Morava zůstala krásná a zelená i pro
budoucí generace. Trápí nás i další
odvětví - třeba doprava. Jsem rád, že
se podařilo obhájit schválené Zása-
dy územního rozvoje Jihomoravské-
ho kraje a na základě toho mohou
být realizovány významné dopravní
stavby jako je D52 a R43, které zajis-
tí bezpečnost a také přispějí k lep-
šímu životnímu prostředí. V rámc-
ci kraje jsou nachystány k realizaci
výstavby zařízení pro aktivity a byd-
lení našich seniorů a pokud dostane
program KSČM důvěru budeme vše
realizovat.

To jen krátké odbočení. Dovolte,
abych ještě jednou Vám všem popřál
krásné prosluněné léto. Využij-
te je k setkávání se svými rodinami,
vnoučaty i přáteli. Není nad poho-
du a klid, který vám může pomoci
načrpat síly pro další období. Bude-
me je jistě potřebovat my všichni.
Pěkné léto.

Martin Říha

OSOBNOSTI BRNA, NAROZENÉ V ÚNORU

SVOBODA, Jindřich

* 29. 5. 1909 Dolní Kounice

† 26. 10. 2001 Brno

umělecký knihvazač, pedagog

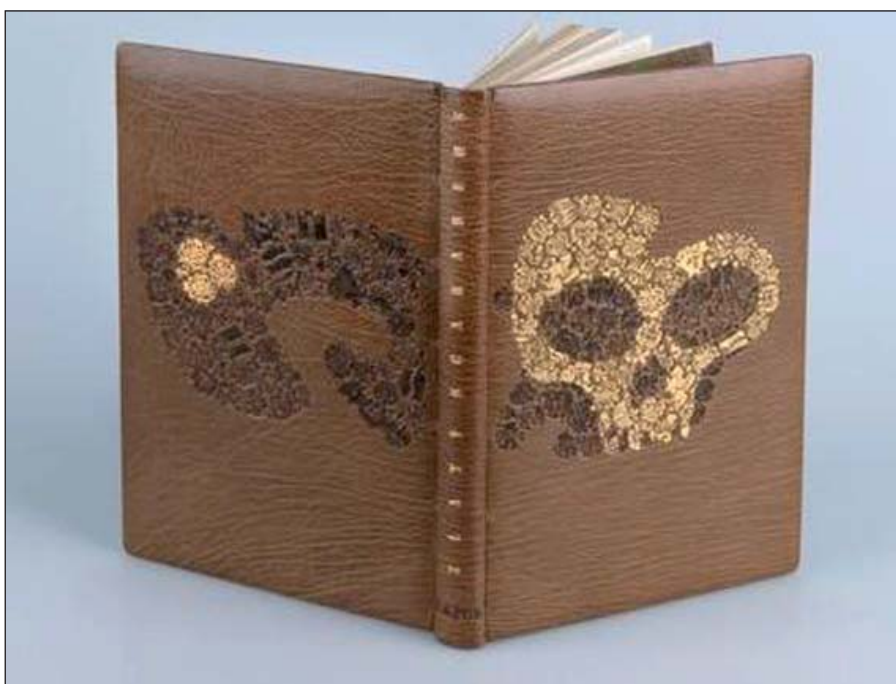

Když v březnu 1996 anglická královna Alžběta II. při návštěvě Brna převzala jako dar tehdejší primátorky Dagmar Lastovecké soupravu šperků z českých granátů, malý klenot představovala i etuje, v níž byly šperky uloženy. Zhotovil ji brněnský mistr umělecké knižní vazby Jindřich Svoboda. Jako materiál použil vzácnou oázní kozinku. S ušlechtilou kůží a papírem ostatně pracoval celý život nejra-

ději – to v jeho případě znamená skoro třičtvrté století. Otec Jindřicha Svobody vlastnil knihařskou dílnu v Dolních Kounicích. Synovi na vynikající úrovni předal znalost řemesla i profesní solidnost. „Nejdříve si musíš udělat jméno, potom teprve nasadit cenu,“ patřilo k jeho zásadám v době, kdy si za náročnější zdobnou vazbu účtoval kolem stovky. Dílnu živily zakázky pro obecní knihovny a nakladatelské edice. V rodině se pěstovala nejen úcta ke knihařskému řemeslu, ale i ke knize samotné. Svobodu mladšího to vedlo ke snaze po dalším vzdělání a zdokonalování. Navštěvoval knihařský mistrovský ročník Státní grafické školy v Praze, potom až do roku 1929 pracoval v předních pražských knihařských dílnách. Vstřebával domácí zkušenosti i zahraniční technické a výtvarné poznatky a citlivě je přizpůsoboval českému prostředí. Již v roce 1935 získaly jeho knižní vazby první cenu v soutěži pražského Uměleckoprůmyslového muzea. Jindřich Svoboda se dostal mezi přední tvůrce české umělecké knižní vazby a své postavení si uchoval dokonce života. Jeho práce charakterizuje brilantní řemeslné zpracování, vytříbená umělecká elegance, krásný materiál, trvanlivost a soulad s literárním dílem. Kromě materiálů ovládl i techniky, například zlacení nato-

lou ornamentiku tenkých linek, kladených hustě vedle sebe. Znal dokonale i řezbu v kůži nebo slepotisk, pro který používal i tlačítka podle vlastních návrhů, a další historické výzdobné techniky. Svobodova knižní vazba se brzy stala pojmem. První mimořádnou zakázkou byla práce pro jugoslávského krále Alexandra, následovaly objednávky od prezidentů Masaryka i Beneše. Po pražské praxi se Svoboda vrátil do rodinné dílny, později převzal i její vedení. Rok 1948 přinesl zrušení soukromého knihařství. Svoboda se přestěhoval do Brna, kde již několik let předtím působil jako externí učitel na Škole uměleckých řemesel. Zařídil si dílnu na Petrově, kde spolu s manželkou Olgou pracoval jako samostatný výtvarník. Pokračoval i ve svém působení na Střední uměleckoprůmyslové škole. Vychoval řadu následovníků, před nimiž – a to není právě obvyklé – netajil ani výsledky svých experimentů s materiály a technologiemi. Zúčastnil se řady výstav doma i v zahraničí, sbíral ceny v soutěžích, patří mu lví podíl na skutečnosti, že české knihařské řemeslo překonalo vynucenou stagnaci v 50. letech. Pro fakulty Janáčkovy akademie múzických umění v Brně zhotovil insignie – místo řetězů bohatě zdobené závesné límce z marokánské kůže. V roce 1994 uspořádala Moravská galerie v Brně k jeho 85. narozeninám výstavu, která mapovala jeho dílo. Zdálo se, že se uzavírá Svobodova nejplodnější tvůrčí etapa. V následujících letech však pan profesor vytvořil ještě desítky knihvazačských skvostů. Vždy vlídný a laskavý pan profesor byl i velkým milovníkem hudby, v dílně vedle ojedinělé sbírky knihvazačských nástrojů opatroval i housle, na které hrával.

Ve svém díle Jindřich Svoboda osobitě spojil starobylé řemeslo s moderností. Tradice knižní vazby vždy ctil a úzkostlivě dodržoval, zároveň přinesl tomuto oboru tolik inovací jako málokterý jiný knihař. Jeho tvorba je pevně spojena s vývojem české knižní vazby 20. století a nepochybně jej svým vlivem přesáhne. Zůstal přitom umělcem navýsost skromným, za kterého hovořila jeho práce. V roce 2000 udělilo Zastupitelstvo města Brna Jindřichu Svobodovi Cenu města Brna.

Svoboda povýšil knižní vazbu na špičkové umění

Pokračování na str. 8.

WEYR, František

* 25. 4. 1879 Vídeň

† 29. 6. 1951 Brno

právník, právní filozof, státopěvec
a statistik

Františkem Weyrem pokračovala ve třetí generaci učitelská „dynastie“ Weyrů. Děd František byl středoškolským profesorem matematiky v Praze, strýc Eduard, významný matematik, byl profesorem na české technice v Praze, otec Emil, též vynikající matematik, byl již ve 23 letech (1871) profesorem na pražské technice a od roku 1875 řádným profesorem matematiky na vídeňské univerzitě a členem vídeňské Akademie věd. Vnuk František, kterým se zabýváme, navázal na rodinnou tradici, byť v jiném oboru. Vyrůstal se sourozenci Marií a Jindřichem ve Vídni, v mimořádně harmonickém a kultivovaném rodinném prostředí (matka pocházela z bohaté brněnské stavitelské rodiny Wanieků). Děti byly přirozeně vychovávány dvojjazyčně, byly však vedeny k uvědomělému českému vlasteneckému cítění. Když bylo Františkovi 15 let, otec, kterého velmi miloval, zemřel. Matka se v roce 1898 provdala znovu. Vzala si rodinného přítele Jaroslava Sobičku, ředitele pražského Akademického gymnázia. Rodina se přestěhovala do Prahy, kde František dokončil gymnaziální studia a roku 1899 se zapsal na Právnickou fakultu české Univerzity Karlo-Ferdinandovy. Měl

opět štěstí na harmonické rodinné zázemí, kde se pěstovala četba, hudba, navštěvovalo divadlo. Po absoltoriu (1903) nastoupil mladý právník jako konceptní praktikant u dolnorakouského místodržitelství ve Vídni, později u Ústřední statistické komise na ministerstvu kultu a vyučování. V rakouské státní správě působil až do roku 1909, kdy dal před úřednickou kariérou přednost vědecké činnosti. Vrátil se do Prahy, kde se stal soukromým docentem na pražské české univerzitě a současně nastoupil jako koncipista v Zemské statistické kanceláři. Se svými kolegy na univerzitě se však odborně rozcházel a tak v roce 1912 využil nabídky Karla Engliša a odešel na českou techniku do Brna jako mimořádný profesor právních věd. Tato vysoká škola byla tehdy jediným českým vysokoškolským učilištěm na Moravě a poskytovala útočiště i některým oborům spíše univerzitního charakteru. Tehdy se také zrodilo celoživotní přátelství Františka Weyra a Karla Engliša.

V roce 1912 se František také oženil s učitelkou Helenou Markesovou. Manželství bylo velmi šťastné, ale bohužel bezdětné. Weyrovi si našli byt nejprve v Černopolní, později ve Špilberské ulici (dnes Pellicova). Později si postavili vilku v Masarykově čtvrti, v Šeříkové, dnešní Heinrichově ulici. Postupně se včlenili do brněnského společenského a kulturního života. František byl členem Filharmonické Besedy brněnské, založil vlastní smyčcové kvarteto, přátelil se s Českým kvartetem, byl předsedou Družstva Národního divadla v Brně (pozdější divadelní Kuratorium), oba manželé Weyrovi pěstovali tenis. Po převratu v roce 1918 se František Weyr stal poslancem revolučního Národního shromáždění, kde zasedal v ústavním výboru a významně se podílel na vypracování ústavy nově vzniklého státu a budování jeho právního řádu. Působil rovněž v obecní správě města Brna, byl členem komise, která převzala správu města od ryze německé reprezentace. V letech 1924 – 28 zasedal v městském zastupitelstvu i městské radě v Brně. V Národním shromáždění se mimo jiné zasadil o zřízení brněnské hudební konzervatoře. V roce 1919 stál u založení Masarykovy univerzity v Brně a byl zvolen

prvním děkanem její právnické fakulty. Na ní pak působil téměř tři desítky let jako řádný profesor ústavního práva a stal se zakladatelskou osobností tzv. normativní školy právní. To bylo v té době revoluční učení, které zahrnuje základní teorii tradiční právní nauky o rozdělení práva mezi soukromé a veřejné. Weyr se brzy proslavil jako jeden z vůdčích právních teoretiků dvacátých až čtyřicátých let. Zabýval se ústavním právem, filozofií práva i právním postavením politických stran. Ve studijním roce 1923/24 byl zvolen rektorem Masarykovy univerzity. Po deset let (1919 – 1929) stál v čele Státního úřadu statistického, účastnil se mnoha mezinárodních právnických kongresů a konferencí. Publikoval na třicet knižních děl (Československé právo správní, Problém správy v demokracii, Soubor československého práva státního, Úprava právního postavení politických stran, Teorie práva, Ústavní listina Československé republiky aj.). Redigoval Časopis pro právní a státní vědu, s kolegou Englišem vydával Sbírku časopisů právnických a národohospodářských, s přítelem Hansem Kelsenem založil mezinárodní vědecký časopis *Revue internationale de la théorie du droit*, byl spoluvydavatelem několikasvazkového *Slovníku veřejného práva československého*. Nepřeberné množství příspěvků napsal pro *Heinrichovy brněnské Lidové noviny*. S šéfredaktorem ho pojilo celoživotní přátelství.

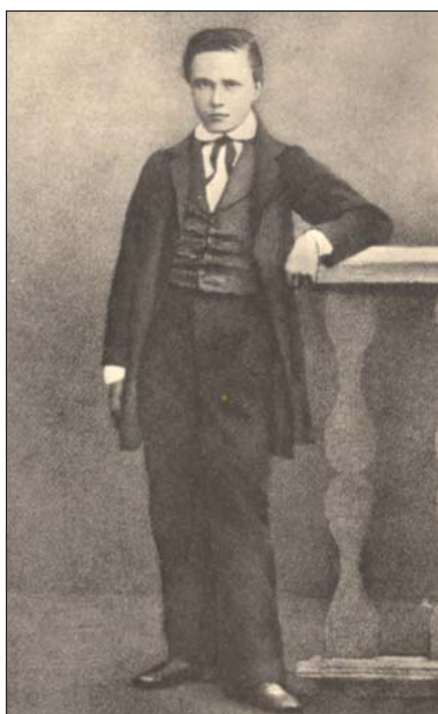
Druhou světovou válku prožil František Weyr v Praze. Po válce se vrátil na Masarykovu univerzitu, v roce 1946 se o něm uvažovalo i jako o možném ministru školství. V dubnu 1947 byli Weyr a Engliš jmenováni čestnými doktory MU. Po únoru 1948 byli oba z univerzity vyhozeni. Tehdy začal František Weyr psát poslední díl svých *Pamětí*, z nichž první dva vznikly za války v Praze. Zemřel dřív, než práci dokončil. Dílo vyšlo v brněnském nakladatelství Atlantis.

Zdeněk Neubauer napsal ve sborníku k Weyrovým šedesátinám: „Muž, který velmi vysoko klade přátelství, charakternost a korektnost. Muž někdy až dětsky jemný, citlivý a soucitný, ale současně přímočarý a nekompromisní tam, kde jde o vědeckou pravdu, logiku, vkus a slušnost.“

Mgr. Jana Čipáková

O CHUDÉM CHLAPCI, KTERÝ SE PROSLAVIL

Tomáš Masaryk se narodil 7. března 1850 v Hodoníně jako první dítě chudých rodičů. Otec Josef Masárik, tehdy 27letý, pocházel ze vsi Kopčany v Uhrách a matka Terezie, rozená Kropáčková, tehdy 37letá, byla z početné rodiny zámožného měšťana v Hustopečích. Ale po smrti obou rodičů se musela žít jako kuchařka v panských službách nejprve ve Vídni a poté v Hodoníně. Narodily se jim ještě čtyři děti, ale naživu zůstali Martin (1852) a Ludvík (1854). Masarykův otec sloužil jako čeledín na císařském velkostatku s ústředím v Hodoníně. Byl často překládán z jednoho dvora na druhý: Mutěnice (1852), Hodonín (1853), Čejkovice (1859) a opět Čejkovice (1859) a postupoval služebně od čeledína přes kočího po drába. Tomáš se v uvedených místech seznamoval se životem a prostředím, v němž tehdy lidé žili – Moravské Slovácko patřilo tehdy k nejzaostalejším místům v českých zemích. Obecnou školu Tomáš navštěvoval v Čejkovicích, v Hodoníně a v Čejči tak, jak se rodina stěhovala podle zaměstnání otce. Poté Tomáš vystudoval 2letou reálnou školu v Hustopečích. Na gymnáziu přijímali chlapce od 16 let a rodiče ho poslali do Vídně, aby se učil strojním zámečnickem. Ale po 6 týdnech znechucen bezduchou mechanickou prací a spolubyd-

Mladý Masaryk

líci mu ukradl knihy, které si Tomáš koupil, a prodal je, se vrátil domů do Čejče, kam byl jeho otec přeložen. Otec Tomáše dal do učení kovářskému mistrovi, aby se vyučil kovářem. Tato práce se mu líbila a smířil se s tím, že bude kovářem. Ale u kovářny ho spatřil jeho bývalý učitel z reálky v Hustopečích a přemluvil rodiče, aby syna poslali do školy v Čejkovicích jako podučitele. Na radu kaplana Satory složil Tomáš ve Strážnici zkoušky za předměty v 1. třídě a odešel studovat na gymnáziu do Brna v budově, kde dnes sídlí Janáčkova akademie múzických umění. Byl přijat do 2. ročníku klasického gymnázia tehdy s německým vyučovacím jazykem. Už v Hustopečích na škole se tomuto jazyku dobře naučil. Po studiu na gymnáziu v Brně a ve Vídni absolvoval studia na univerzitě ve Vídni, v Praze se stal nejprve mimořádným a poté i řádným profesorem Univerzity Karlovy, aktivním účastníkem veřejného života, vedoucím představitelům zahraničního odboje za 1. světové války, zakladatelem a prvním prezidentem Československé republiky. Takže CHUDÝ CHLAPEC SE SKUTEČNĚ PROSLAVIL.

K tomu, aby se chudý chlapec proslavil, přispělo několik lidí, kteří na něho v mládí zapůsobili, kteří mu byli vzorem a impulzem k vlastnímu zraní, dodavateli vědomostí. V časovém sledu to byla nejprve matka, žena podle jeho vlastních slov „chytřá a moudrá“. Byla i přes nedostatek vzdělání a pro běžný domácí způsob života osobností. Otevřela synovi citovou vroucnost zejména způsobem prožívání katolického náboženství. Po celý svůj život měl před sebou obraz vroucně se modlící matky, dotek katolické neděle, význam svátečního dne jako něčeho schopného dát průběhu lidského času něco, co racionální prostředky vědy dát nemohou. Hájil význam „náboženských zážitků“ proti těm, kteří ho neznali.

Druhou osobou byl katolický kněz František Satora, člověk, představující svým těžkým údělem určitou rozpolcenost vlastní osoby. Později se Masaryk touto rozpolceností zabýval včetně katolicismu. Satora byl člověk hluboce citový, laskavý k prostým a chudým lidem, snažící se o ně

pečovat. Přitom se i odvažoval bouřit se proti panstvu i proti vlastní církevní vrchnosti zejména pro její netečnost k sociální otázce. Proto byl pronásledován touto dvojí vrchností, což u něho vyvolávalo stavy deprese. Satora uvedl Masaryka do světa studia knih, jazyků, do světa poznání vůbec. Bez Satory by neodešel studovat gymnázium a filozofickou fakultu. Na Satoru Masaryk nezapomněl, i když později odešel z katolické církve (Satora žil v letech 1826-1885, neodolal alkoholu a ženám, stal se otcem dvou dětí). Při studiu v Brně i ve Vídni Masaryka ovlivnili podobní lidé, jako byl Satora. V Brně to byl katecheta Matěj Procházka, který byl jedním z prvních, kteří se u nás zabývali otázkou dělnickou převážně na křesťansko-sociálním základě se zájmem o zlepšení hmotného postavení dělnictva. Od Procházky slyšel Masaryk poprvé o marxismu, sice odmítavě, ale nikoliv nenávně. Na univerzitě ve Vídni byl takovým třetím „Satorou“ filozof Franz Brentano. Byl to již odpadlý kněz, uvědomělý kacíf, příklad člověka vycházejícího z křesťansko-katolické tradice a z jejího základu vyvrávající ke kritickým až kacífským výhledům. I Masaryk v té době prožíval ztrátu katolické víry do značné míry ve strukturách v mládí vzniklých.

Třetí osobou, která Masaryka výrazně ovlivnila, byl člověk docela jiného druhu, Anton de Monnier, policejní prezident v Brně a pak ve Vídni. Jeho synovi dával kondice od roku 1866. V jeho rodině zdomácněl a ve Vídni pak u něho i bydlel. Le Monnier nebyl jen chleboďárcem chudého studenta. Jeho prostřednictvím se Masaryk poměrně rychle dostal do „vyšších“ kruhů. U Monnierů poznal, že je možno spojovat vědomosti a politickou činnost a nacházet v tom lidskou opravdovost. Svět matčin, svět Satorův a svět Le Monnierův – svět víry, svět vědění a svět politiky – se v Masarykovi prolínaly, někdy doplňovaly, jinde se potýkaly, ale nikdy úplně nezmizely. Často chodíval na návštěvy k Brentanovi, který vystoupil z církve, poněvadž nesouhlasil s dogmatem o neomylnosti papeže přijatým vatikánským koncilem. Masarykovi

Pokračování na str. 10.

Dokončení ze str. 9.

prospěl zdůrazňováním metody při posuzování filozofů a zejména příkladem pronikavé kritiky učení filozofů. Radil mu, aby přepracoval spis Sebevražda. Uposlechl a s novým textem se habilitoval na docenta filozofie. Ukazuje se, že vlivy, které na Masaryka působily, vydatně přispěly k růstu

a vyzrání T. G. Masaryka v osobnost, která významně ovlivnila vývoj naší společnosti před i po 1. světové válce. Podrobně se těmto vlivům věnoval filozof Milan Machovec v monografii Tomáš Masaryk, která vyšla v 3. doplněném vydání v roce 2000.

PhDr. Karel Janiš

**TERMÍNY SETKÁNÍ
V PŘÍRODĚ NA STŘELÁKU:
20. SRPNA OD 14. HODIN
A 17. ZÁŘÍ OD 14. HODIN**

ZÁJEZDY

**VZHLEDEM K SOUČASNÉ EPIDEMIOLOGICKÉ SITUACI
DOMA I VE SVĚTĚ, ROZHODL VÝBOR NAŠEHO SPOLKU
DNE 21. 7. ZRUŠIT VEŠKERÉ PLÁNOVANÉ ZÁJEZDY
NA 2. POLOLETÍ TOHOTO ROKU**

PLAVÁNÍ

**BYLA ZASLÁNA ŽÁDOST NA ŘEDITELE STAREZU
O POSKYTNUTÍ 1 HODINY PLAVÁNÍ TÝDNĚ ZDARMA.
ČEKÁME NA ODPOVĚĎ**

Vycházky u září

- 7. 9. Mendlovo nám. autobus č. 52, výstup zast. Kohoutovice Hájenska, do obory Holedná k rybníkům, dále do údolí oddechu, kamenolom. Odjezd 9.04.
- 14. 9. Přístaviště, tram. č. 1 a 3 – vycházka směr Sokolské koupaliště, zpět lodí do přístaviště. Odchod 9.00.
- 21. 9. Maloměřický most, tram. č. 4, vycházka kolem Svitavy, Caco-vické nábřeží, Obřanský most. Odchod 9.00.
- 28. 9. Komín, kon. stanice trolejbusu č. 36, směr Medlánky, letiště na autobus č. 41. Odchod 9.00.

Vycházky u říjnu

- 5. 10. Kr. Pole nádraží, aut. č. 43 směr Soběšice, zast. Högrova, směr LDN Kociánka, odbočit k hospodě U Antoníčka, Diviš. čtvrt. Odjezd 8.52.
- 12. 10. Stará osada, autobus č. 55 směr Mariánské údolí a zpět. Odjezd 8.50.
- 19. 10. Zastávka Svratecká, tram. č. 1 a 3 kolem řeky do Pisárek. Odchod 9.00.
- 26. 10. Juliánov, konečná tramvaje č. 12, vycházka na Bílou horu a zpět. Odchod 9.00.

PRÁVNÍ PORADNA

pro členy Svazu důchodců,
Běhounská 17

Září 8. 9. 2020

Říjen 6. 10. 2020

Listopad 10. 11. 2020

Prosinec 8. 12. 2020

**Opět vždy v úterý
od 9.00 do 13.00 hodin.**

**Vzhledem k tomu, že jsme
neobdrželi požadovanou dotaci
na právní poradnu z Magistrátu
Brno, museli jsme omezit
provoz pouze na 1x měsíčně.**

Brněnský senior - Seniori ČR, z.s., MěO Brno, IČO 69706824

Adresa vydavatele: Běhounská 17, 602 00 Brno • Tel: 545 575 257, mail: svaz.duchodcu.brno@seznam.cz, webové stránky: www.duchodcibrno.cz • Editorka: Ing. Milena Leichmannová, další členové redakční rady: Libuše Gottwaldová, Bohumil Hlaváček, Mgr. Alena Kudličková, Mgr. Jana Čipáková, PhDr. Jana Vrabcová, František Borovec • Redakční uzávěrka 15. 7., vyšlo 30. 7. 2020 • Uzávěrka dalšího čísla 15. 9. 2020
Za obsah zveřejněných materiálů odpovídá autor. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. • Reg. číslo MK ČR E 12164 • Tisk a sazba: Protis, spol. s r. o., Podolí 115; e-mail: protisso@volny.cz, www.protisso.cz